

Опис книжки.

Шини мчать. Виють.
Вбитий бамбуковий гай.
Гудить війною.

...це найкраще, що капрал Боббі Шафто може звіршувати нашвидку — він стоїть на підніжці, в одній руці тримаючи свого Спрингфілда, а в іншій — бічне дзеркало, тому порухувати склади на пальцях не вийде. У «виють» два склади чи три? А у «війною»? Вантажівка нарешті зволяє не перевертатися та гепається на чотири колеса. Вий — і момент — утрачені. Але Боббі досі чує спів чорноробів, а тепер ще й стріляння зчеплення вантажівки від того, що рядовий Вайлі знижує передачу. Може, Вайлі починає панікувати? І позаду, під брезентом, шарудять півтори тони картотек, перекочуються кодові книжки, пальне плескає баки електричного генератора станції «Альфа». Сучасний світ для авторів хайку все одно що пекло: в «електричний генератор» складів скільки, вісім? Воно навіть у другий рядок не влізе!

— А нам можна давити людей? — цікавиться рядовий Вайлі, а тоді б'є по кнопці клаксона, не давши Боббі Шафто відповісти. Поліцейський-сикх перестрибує через нічний візок. Інстинктивно Шафто хоче сказати: «Валяй, що вони нам зроблять, об'являть війну?». Але маючи найвище звання в цій вантажівці, він, напевно, мусить спершу думати голово, тому поки що не бовкає зайвого. Він оцінює ситуацію:

Шанхай, тисяча шістсот сорок п'ята година, двадцять восьме листопада тисяча дев'ятсот сорок першого. Боббі Шафто і ще півдесятка морських піхотинців на його вантажівці дивляться вздовж дороги Кьовкян, на яку вони щойно здійснили цей заломистий стрімкий поворот. Праворуч минає собор, а це значить, що їм залишається скільки? два квартали до Бунду. Там на все це добро у вантажівці чекає прив'язана канонерка патруля річки Янцзи. Єдина реальна проблема полягає в тому, що саме ці два квартали населяють десь п'ять мільйонів китайців.

Але ці китайці — досвідчені містяни, а не смагляві селяни, що в житті машини не бачили; вони не стоятимуть на шляху, якщо їхати швидко й сигналити клаксоном. Багато з них навіть кидаються в різні боки, створюючи ілюзію, що вантажівка рухається швидше, ніж указані на спідометрі сорок чотири милі на годину.

Проте Боббі Шафто вписав у свій хайку бамбуковий гай не просто, щоб додати у вірш нотку сходу і вразити народ у рідному Окономовоку. Перед вантажівкою багато важкого бамбука: десятки імпровізованих застав перешкоджають шлях до ріки, оскільки командири Азійського флоту ВМС США й четвертої морської, які нафантазували цю операцію, забули врахувати обставини вечора п'ятниці. Як Боббі Шафто міг би їм пояснити, дослухайся хоч хтось до бевзя з морською водою в казанку, їхній маршрут пролягав через центр банківського району. Тут, авжеж, є Банк Гонконгу та Шанхаю, Сітібанк, Чейз Мангеттен, Банк Америки, ББСС, Сільськогосподарський банк Китаю і ще купа задріпаних місцевих банків, і деякі з них мають контракти з залишками китайського уряду на друк валюти. Це, скоріш за все, безжальний бізнес, бо вони урізають ціни за допомогою друку на старих газетах, і якщо вміти читати китайською, можна побачити торішні новини й рахунки в поло, що просвічуються крізь кольорові цифри й картинки, які роблять ці шматки паперів законним платіжним засобом.

Кожен рикша і м'ясник у Шанхаї знає: контракти на друк грошей обумовлені тим, що всі купюри, надруковані в цих банках, мають бути забезпечені такою-то кількістю срібла, тобто будь-хто повинен мати змогу зайти в один із цих банків у кінці дороги Кьовкян, шльопнути стосом банкнот і (якщо ці банкноти надрукував цей самий банк) отримати справжнє металеве срібло в обмін.

Якби Китай зараз не піддавався систематичному розтягуванню й поділу в руках Японської Імперії, він би, напевно, послав офіційних рахівників стежити, скільки срібла насправді знаходиться в сховищах цих банків, і все було б тихо й чистенько. Але наразі ці банки залишаються чесними лише завдяки іншим банкам.